

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W GDAŃSKU

WK/0804/73/24/K/2015

Gdańsk, dnia 12 stycznia 2016r.

Pan
Piotr Laniecki
Wójt Gminy Morzeszczyn

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r. poz. 1113 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 10 sierpnia 2015r. do dnia 17 listopada 2015r. kontrolę kompleksową gminy Morzeszczyn.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 17 listopada 2015r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2011 - 2014 – zgodnie z postanowieniami art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. wykazanie w bilansie Urzędu Gminy Morzeszczyn sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014r. danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych w zakresie należności krótkoterminowych poprzez ujęcie w bilansie w Aktywach w poz. B.II.1 *Należności z tytułu dostaw i usług* kwoty o 2.000 zł wyższej od wynikającej z sald kont rozrachunkowych. Kwota ta dotyczyła ubezpieczenia strażaków OSP i została zaewidencjonowana na koncie 240 – *Pozostałe rozrachunki* zamiast na koncie 640 – *Rozliczenie międzyokresowe kosztów*, który to błąd skorygowano w księgach rachunkowych, natomiast nie poprawiono kwot w bilansie, czym naruszono art. 4

ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 330 z późn. zm.) w zw. z § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 289) – str. 17 protokołu kontroli.

Stosownie do treści przywołanych przepisów cyt. ustawy jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, a zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Natomiast z w/w rozporządzenia wynika, że bilans powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym dla jednostki budżetowej w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

2. Wykazanie w sprawozdaniach budżetowych za 2014r.:

- w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych od początku roku do 31 grudnia 2014r.,
- w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres od początku roku do 31 grudnia 2014r.,

zaniżonych o łączną kwotę 3.096 zł skutków finansowych wynikających z decyzji wydanej przez organ podatkowy na podstawie ustawy *Ordynacja podatkowa* z tytułu odroczenia terminu płatności łącznego zobowiązania pieniężnego (podatek rolny – 2.510 zł, podatek od nieruchomości – 203 zł, odsetki – 383 zł), czym naruszono § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014r. w sprawie *sprawozdawczości budżetowej* (Dz. U. poz. 119 z późn. zm.) w zw. z postanowieniami § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b i § 8 ust. 3 Załącznika Nr 39 do w/w rozporządzenia - *Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego* – str. 39 - 40 protokołu.

Stosownie do postanowień § 9 ust. 1 i 2 cyt. rozporządzenia kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Natomiast zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b przywołanej *Instrukcji sporządzania sprawozdań* w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - *Ordynacja podatkowa*, obliczone za okres sprawozdawczy" w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku, zwalniania z obowiązku pobrania bądź ograniczenia poboru - wykazuje się kwoty dotyczące skutków decyzji organów podatkowych za okres sprawozdawczy. Skutki wykazane w tej kolumnie powinny wynikać z decyzji organu podatkowego, zarówno w zakresie bieżących, jak i zaległych należności. W przypadku podjęcia przez organ podatkowy decyzji o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu na raty zapłaty podatku bądź zaległości podatkowej, skutki finansowe wynikające z tych decyzji powinny być wykazywane za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja. Wykazane kwoty nie muszą wynikać z rejestrów przypisów i odpisów.

Z kolei z § 8 ust. 3 w/w Załącznika Nr 39 wynika, że kwoty wykazane w sprawozdaniu Rb-PDP dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - *Ordynacja podatkowa* obliczonych za okres

sprawozdawczy – wykazane w odpowiednich kolumnach sprawozdania, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego, odpowiednio do przepisów rozporządzenia.

W trakcie kontroli jednostka złożyła korektę w/w sprawozdań.

3. Niepodjęcie w 2014r. czynności sprawdzających wobec 3 podatników podatku od środków transportowych, którzy złożone deklaracje podatkowe wypełnili niezgodnie z ustalonymi wymaganiami (sprawdzono 7 podatników na 13 posiadających pojazdy), a mianowicie u podatników o numerach kont:

a. nr 00001073:

- deklaracja na ciągnik siodłowy, posiadający zawieszenie pneumatyczne nie zawierała danych odnośnie ładowności oraz ilości osi (pojazd opodatkowano stawką 1.829 zł dla ładowności ponad 36 ton i dwóch osi),
- deklaracja na naczepę o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdu w wysokości 51 ton i nacisku na trzy osie nie zawierała danych co do rodzaju zawieszenia (opodatkowano stawką 1.462 zł dla zawieszenia pneumatycznego),

b. nr 00000137 – deklaracja na naczepę o dopuszczalnej masie całkowitej w wysokości 40 ton i nacisku na trzy osie nie zawierała danych co do rodzaju zawieszenia (pojazd opodatkowano stawką 1.462 zł dla zawieszenia pneumatycznego),

c. nr 00000936 – deklaracja na samochód ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej 12 ton i nacisku na dwie osie nie zawierała danych co do rodzaju zawieszenia (opodatkowano stawką 1.063 zł dla zawieszenia pneumatycznego),

czym naruszono art. 272 pkt 3 w związku z art. 274 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. *Ordynacja podatkowa* (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 613 z późn. zm.) – str. 35 - 36 protokołu.

Stosownie do treści art. 272 pkt 3 *Ordynacji podatkowej* organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Zgodnie z brzmieniem art. 274 § 1 pkt 2 cyt. ustawy w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki, bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość.

4. Wydatkowanie na pokrycie zobowiązań gminy w grudniu 2013r. kwoty 297.986 zł pochodzących z części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej na styczeń 2014r. oraz wydatkowanie w grudniu 2014r. środków w łącznej kwocie 294.001 zł pochodzących z części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej na styczeń 2015r., czym naruszono art. 44 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 w zw. z art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. *o finansach publicznych* (tekst jedn.: Dz. U. z 2013r. poz. 885 z późn. zm.) oraz w zw. z art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003r. *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r. poz. 513 z późn. zm.) – str. 111 - 112 protokołu.

Stosownie do brzmienia art. 44 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 *ustawy o finansach publicznych* wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej, a jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

Z treści art. 211 ust. 1 cyt. ustawy wynika natomiast, że budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki. Zatem z istoty budżetu – jako planu

finansowego o perspektywie rocznej – wynika uprawnienie do dysponowania środkami finansowymi w roku, jakiego dane dochody dotyczą.

Zgodnie zaś z treścią z art. 34 ust. 1 pkt 1 *ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje właściwym jednostkom samorządu terytorialnego część oświatową subwencji ogólnej w dwunastu ratach miesięcznych - w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty wynagrodzeń, z tym że rata za marzec wynosi 2/13 ogólnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej.

Określenie terminu przekazywania środków jako: "do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty wynagrodzeń" wynika stąd, iż zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. - *Karta Nauczyciela* (tekst jednolity: Dz. U. z 2014r. poz. 191 z późn. zm.) wypłata wynagrodzenia nauczycielowi następuje z góry, w pierwszym dniu miesiąca. Aby więc zagwarantować jednostkom samorządu terytorialnego środki na wypłatę wynagrodzeń za miesiąc styczeń, należy przekazać tą część subwencji do dnia 25 grudnia roku poprzedniego, gdyż wypłata wynagrodzeń za styczeń musi nastąpić, zgodnie z ustawą, w pierwszym dniu miesiąca (jeżeli pierwszy dzień miesiąca jest dniem ustawowo wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłacane jest w dniu następnym).

5. Niezinwentaryzowanie w okresie objętym kontrolą drogą spisu z natury środków trwałych (sprzętu) użyczonych gminie przez:

- Centrum Personalizacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie – umowa użyczenia nr 98/S/2214032/07 dotycząca zestawu komputerowego o wartości 29.040,22 zł,
  - Centrum Projektów Informatycznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie – porozumienie z dnia 5 listopada 2010r. dotyczące zestawu komputerowego wraz z oprogramowaniem,
  - Powiatowy Urząd Pracy w Tczewie – umowa użyczenia nr 8/13 zawarta w dniu 15 listopada 2013r. dotycząca serwera marki Dell,
- czym naruszono art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994r. *o rachunkowości* (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 330 z późn. zm.) – str. 130 protokołu.

Zgodnie ze wskazanym przepisem inwentaryzacją drogą spisu z natury obejmuje się znajdujące się w jednostce składniki aktywów, będące własnością innych jednostek, powierzone jej do sprzedaży, przechowania, przetwarzania lub używania, powiadamiając te jednostki o wynikach spisu.

Ponadto przeprowadzona kontrola wykazała, że wykonawcy zadań:

- a. *Przebudowa dachu budynku domu nauczyciela w Morzeszczynie wraz z dociepleniem ścian zewnętrznych budynku* – umowa na roboty dodatkowe zawarta w dniu 5 czerwca 2012 roku nr 1/UD/2012,
  - b. *Modernizacja dwóch dróg gminnych w tym I. Droga transportu rolnego we wsi Nowa Cerkiew dz. nr 46/3 i 140/2 II. Droga gminna Nowa Cerkiew – Gętomie dz. nr 22 i 116/6* – umowa na roboty dodatkowe z dnia 8 kwietnia 2014 roku nr 1/D/2014,
- nie podpisali protokołów odbioru końcowego robót, pomimo określenia takiego obowiązku w zawartych umowach – str. 83 i 92 protokołu.

Podając powyższe do wiadomości Pana Wójta, działając na podstawie art. 9 ust. 2 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. prawidłowe sporządzanie bilansu jednostki,
2. sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z postanowieniami *rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej*,

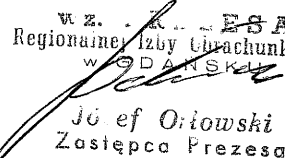
3. przestrzeganie postanowień *Ordynacji podatkowej* w zakresie podejmowania czynności sprawdzających,
4. zaniechanie finansowania wydatków bieżącego roku budżetowego środkami finansowymi pochodzącymi z części oświatowej subwencji ogólnej przeznaczonej na rok następny,
5. przeprowadzanie inwentaryzacji składników mienia zgodnie z przepisami *ustawy o rachunkowości*.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych* kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby.

W Z. K. E S A
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w G D A Ń S K U

Józef Orłowski
Zastępca Prezesa

Do wiadomości:

Pani Katarzyna Bandźmiera – Przewodnicząca Rady Gminy Morzeszczyn